

The Millie Arbesfeld
Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

“ מנורת המקדש ומנורת

חנוכה :

Chanukah Candles:

*A Flame of the
Mikdash in our
Window”*

Miss Adina Luber

כט' כסלו תשס"ה • December 9, 2007

גר' ה' לחנוכה

(1) תלמוד בבלי מסכת שבת דף כא עמוד ב

...שכשנכנסו יוונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל, וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום, בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול, ולא היה בו אלא להדליק יום אחד, נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים.

(2) שם, דף כב עמוד ב

עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל. מאי עדות? אמר רב: זו נר מערבי, שנותן בה שמן כמדת חברותיה, וממנה היה מדליק ובה היה מסיים.

(3) מתוך סדר הדלקת נרות חנוכה

הנרות הללו אנו מדליקין על הניסים ועל הנפלאות ועל התשועות ועל המלחמות שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה על ידי כהניך הקדושים וכל שמונת ימי חנוכה אלו הנרות הללו קודש הם ואין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם בלבד כדי להודות ולהלל לשמך הגדול על ניסוך ועל נפלאותיך ועל ישועתך

(4) תלמוד בבלי מסכת שבת דף כב עמוד א

אמר רב יהודה אמר רב אסי (אמר רב): אסור להרצות מעות כנגד נר חנוכה. כי אמריתה קמיה דשמואל, אמר לי: וכי נר קדושה יש בה!

(5) המאירי (על שבת כא ע"א)

...ויש באים בה מטעם איסור הנאה וקדושה גמורה, הואיל והן זכר לנרות ולשמן היכל...

(6) מהרי"ל (בספר קו הישר, מצוטט בספר של ד' שפרבר על המנהגים חלק ב עמוד טה)

יש קדושה גדולה גם כן בנרות של השמשים אשר הן יותר קצת גדולים מן הנר של חנוכה, שהנר שהנר השמש הוא דוגמת הכהן שהיה מדליק נרות בבית המקדש...

(7) השגת הראב"ד, משנה תורה לרמבם הלכות ברכות יא:טו

כתב הראב"ד ז"ל: קשיא לי נר חנוכה ואולי מפני שאין לה קצבה שמהדרין מוסיפין וכן המהדרין מן המהדרין יותר, א"נ מפני שזו הברכה הוקבעה על הנרות שבמקדש שהן של תורה לפיכך עשאוהו כשל תורה...

(8) רש"י מסכת שבת דף כב עמוד ב

אי הדלקה עושה מצוה - אי המצוה של חנוכה תלויה בהדלקה - מדליקין, כדאשכחן במנורה.

(9) ספר המנהיג (ר' משה מלזניל, דף קה אות קמח, מתוך "המועדים בהלכה" של הרב י. זויזן)

נהגו כך על זה שהנס בא במקדש בית עולמים ועושים כמו כן במקדש מעט בגולה לפרסום הנס שכולם מתקבצים שם

(10) תלמוד בבלי מסכת שבת דף כג עמוד א

אמר רבי יהושע בן לוי: כל השמנים כולן יפין לנר, ושמן זית מן המובחר.

(11) רמב"ן במדבר פרק ח פסוק ב

...אמר לו הקב"ה למשה "דבר אל אהרן ואמרת אליו", יש חנכה אחרת שיש בה הדלקת הנרות ואני עושה בה לישראל על ידי בניך נסים ותשועה וחנכה שקרויה על שמם, והיא חנכת בני חשמונאי, ולפיכך הסמיך פרשה זו לפרשת חנכת המזבח עכ"ל: וראיתי עוד בילמדנו (תנחומא בהעלותך ה) וכן במדרש רבה (טו ו), אמר לו הקב"ה למשה, לך אמור לאהרן אל תתירא, לגדולה מזאת אתה מוכן, הקרבנות כל זמן שבית המקדש קיים הן נוהגין, אבל הנרות לעולם אל מול פני המנורה יאירו - וכל הברכות שנתתי לך לברך את בני אינן בטלין לעולם. והנה דבר ידוע שכשאין בית המקדש קיים והקרבנות בטלין מפני חורבנו אף הנרות בטלות, אבל לא רמזו אלא לנרות חנכת חשמונאי שהיא נוהגת אף לאחר חורבן בגלותנו.